

El 'burquini'

Sens dubte, una de les paraules de l'estiu ha estat *burquini*, arran de la prohibició de l'ús d'aquesta peça de bany a les platges franceses. El debat del "burquini sí, burquini no" ha sacsejat Europa, tot i que aquí sortosament no s'ha arribat a impulsar la polèmica restricció al·legant que les dones tenen la llibertat de vestir-se i banyar-se com vulguin.

La paraula *burquini* (que escrivim amb q i no *burkini*) és un mot format per les paraules *burca* i *biquini*. La peça de vestir s'ha fet tan popular que ja és tan coneguda com altres mocadors que fan servir les musulmanes. Com és prou sabut, hi ha diferents tipus de vels islàmics, que sovint es confonen. El burca és un vestit de teixit rígid amb el qual algunes dones musulmanes es cobreixen completament el cap i el cos, que té una reixeta o una obertura a l'altura dels ulls per veure-hi. La paraula en català està recollida al diccionari normatiu des del 2007, i es rebutgen les formes *burka* i *burqa*. En castellà, és *burka*; en francès, *burqa*, i en anglès, *bourkha*,

Sabíeu què...

Utilitzarem les formes *burca* (masculí), *hijab* (masculí), *nicab* (masculí), *xador* (masculí), *xaila* (femení), *amira* (femení) i *khimar* (masculí) per referir-nos a les diferents peces de la indumentària musulmana femenina.

burka i *burkha*. El *nicab* és el mocador amb el qual es cobreixen algunes dones musulmanes els cabells, el coll i la cara, excepte els ulls. És una paraula masculina i ha estat acceptada pel Termcat, en detriment de la forma *niqab*, que ha estat rebutjada per analogia amb altres arabismes. En castellà és *niqab*, i en francès i en anglès, *niqab*. També hi ha el *hijab*, un mocador amb el qual algunes dones musulmanes es cobreixen els cabells i el coll. És una paraula masculina i es pronuncia amb hac aspirada. En castellà s'utilitzen les formes *hidjab* i *hijab*; en francès, *hidjab* i *hidjâb*, i en anglès, *hijab*. El *xador* (i no *shador* ni *chador*) és una peça de vestir àmplia i generalment de color negre amb la qual algunes dones musulmanes es cobreixen el cap i el cos i, de vegades, la cara. La paraula és masculina i està recollida al diccionari normatiu. L'equivalent castellà és *chador*; en francès, *tchador*, i en anglès, *chadar*, *chaddar*, *chador*, *chuddar* i *chudder*.

Altres paraules per referir-nos als vels islàmics són *amira*, *xaila* i *khimar*. *

Fent-li un bon tall

"Les construccions de gerundi que actuen com un adjunt del predicat [...] impliquen un sentit final o de manera. Així, en «Ens van trucar ahir demanant més aclariments», la construcció de gerundi, sense deixar el sentit de base temporal, té un valor final (per demanar més aclariments). Pel que fa a una oració com «La Roseta recitava els versos arrossegant les esses», s'expressa la simultaneïtat de dues accions, la de recitar els versos i la d'arrossegant les esses [...]. Però aquesta mateixa construcció de gerundi expressa també la manera com la Roseta recitava els versos" [Reproducció fragment GIEC]

mateixes posicions que els circumstancials de temps. Són, doncs, incorrectes les construccions de gerundi que expressen una acció o un esdeveniment posterior o que és conseqüència de l'acció indicada pel verb de l'oració principal, com ara *Li va caure un ganivet esmolat al peu fent-li un bon tall*. Per evitar aquest gerundi, es pot recórrer a una oració coordinada copulativa: *Li va caure un ganivet esmolat al peu i li va fer un bon tall*.

El de posterioritat o conseqüència no és l'únic gerundi mal utilitzat. Cal evitar l'ús del gerundi copulatiu, que és el que equival a una coordinació copu-

No direm "He vist un cartell anunciant el concert" sinó "He vist un cartell que anuncia el concert" ARXIU

Sabem que el gerundi, com l'infinitiu i el participi, és una forma no personal del verb, i que si l'infinitiu es pot identificar amb un substantiu i el participi amb un adjectiu, el gerundi té caràcter adverbial. Ara podem recordar que normalment trobem les construccions de gerundi com a subordinades a un verb principal i que mostren un aspecte imperfectiu, la qual cosa vol dir que aporten a la frase un sentit duratiu, una acció en desenvolupament.

Les construccions de gerundi poden establir una relació temporal, causal, condicional o concessiva amb l'oració a la qual s'adjunten. La relació de base temporal és la que més usos impropis genera, ja que no sempre es té en compte que, en català, el gerundi ha d'expressar una acció anterior o simultània a l'expressada pel verb principal. Amb aquest valor temporal, els adjunts de gerundi poden ocupar les

lativa de frases. No és ben formada l'oració *Vaig aparcar el cotxe entre dos pilars ratllant-lo*, ja que les ratllades s'han produït mentre s'aparcava el cotxe, però, alhora, són conseqüència d'haver-lo aparcat en un lloc concret; aquesta conseqüència s'ha d'indicar amb una coordinació: *Vaig aparcar el cotxe entre dos pilars i el vaig ratllar*. I no és aconsellable el gerundi especificatiu, com el que actua com a complement del nom d'un sintagma nominal. No direm *He vist un cartell anunciant el concert* sinó *He vist un cartell que anuncia el concert*.

En canvi, quan l'acció indicada pel gerundi és simultània a l'expressada pel verb principal, el gerundi revesteix forma d'adverbi de manera i el seu ús és ben correcte. En l'oració *La Roseta camina coixejant del peu dret*, hi ha simultaneïtat entre l'acció de caminar i la de coixejar, i, alhora, coixejant és la manera com la Roseta camina. *